

Sygn. akt *IV Ka 1126/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Danuta Lesiewska

Sędziowie SO Danuta Flinik

SO Adam Sygit - sprawozdawca

Protokolant st. sekr. sąd. Justyna Bobak

przy udziale Ewy Łączkowskiej - Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy

po rozpoznaniu dnia 09 marca 2015 r.

sprawy skazanego **T. G.** s. J. i T. ur. (...) w M.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionych przez skazanego i jego obrońcę

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 2 października 2014 r. sygn. akt XI K 91/14

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że sygnaturę wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 31.01.2005 roku, wskazanego w punkcie 5 części wstępnej wyroku, określa na II K 530/04; uzupełnia rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 zaskarżonego wyroku o kary orzeczone: wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 14.11.2007 roku w sprawie II K 198/07, wyrokiem Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 9.07.2013 roku w sprawie II K 98/12 i wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 14.01.2014 roku w sprawie XI K 246/13; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokat J. K., prowadzącej Kancelarię Adwokacką w B. kwotę brutto 177,12 (sto siedemdziesiąt siedem 12/100) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym; zwalnia skazanego z kosztów postępowania odwoławczego i jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt *IV Ka 1126/14*

UZASADNIENIE

Przedmiotem rozstrzygnięć zawartych w wyroku łącznym Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 2 października 2014 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt XI K 91/14, były wyroki skazujące Sądów Rejonowych:

I. w Mogilnie z dnia 29.01.2001 roku, sygn. II K 265/00 za czyn z art. 191 § 1 k.k., popełniony w dniu 06.04.2000 roku, na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności;

II. w Mogilnie z dnia 12.11.2001 roku, sygn. II K 280/00 za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w dniu 02.11.1999 roku, na karę 2 lat pozbawienia wolności;

III.w Mogilnie z dnia 17.04.2002 roku, sygn. V K 30/02 za czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 27.11.2001 roku, na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 4 lat oraz grzywnę w wymiarze 50 stawek dziennych po 20 zł każda oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 4 lat;

IV.w Mogilnie z dnia 30.05.2003 roku, sygn. II K 35/02 za:

1. czyn z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w dniu 18.09.2001 roku, na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

2. czyn z art. 178a § 1 k.k., popełniony w dniu 15.07.2001 roku, na karę roku pozbawienia wolności,

gdzie sąd orzekł w miejsce w/wym. kar jednostkowych karę łączną roku pozbawienia wolności; ponadto środek karny w postaci zakazu prowadzenia rowerów w ruchu lądowym na okres 5 lat oraz zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat;

V.w Gnieźnie z dnia 31.01.2005 roku, sygn. II K 530/04 za czyny:

1. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełniony w dniu 17.05.2002 roku, na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 zł każda;

2. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełniony w dniu 22.05.2002 roku, na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 zł każda;

3. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełniony w dniu 24.05.2002 roku, na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 zł każda;

4. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełniony w dniu 04.04.2002 roku, na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 zł każda;

5. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełniony w dniu 17.04.2002 roku, na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 zł każda;

6. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k., popełniony w dniu 23.04.2002 roku, na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych po 10 zł każda;

gdzie w miejsce wyżej opisanych kar jednostkowych pobawienia wolności i grzywny sąd orzekł karę łączną 3 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 6 lat próby i karę łączną grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda;

VI.w Mogilnie z dnia 14.09.2005 roku, sygn. II K 183/05 za czyn art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w czerwcu 2002 roku, na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 5 lat tytułem próby oraz karę grzywny w wymiarze 20 stawek dziennych po 10 zł każda; postanowieniem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 07.02.2008 roku sygn. II Ko 10/08 zarządzono wykonanie kary miesięcy pozbawienia wolności;

VII.w Mogilnie z dnia 04.10.2005 roku, sygn. II K 222/04 za czyny:

1. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniach: 23.03-07.05.2002 roku, 23.02.2002 roku, 23.03.2002 roku, 26.01.2002 roku, 16.01.2002 roku, przy uwzględnieniu art. 91 § 1 k.k., na karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności;

2. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniach: 11.01.2002 roku, 19.10.2001 roku, 27.02.2002 roku, 05.02.2002 roku, 05.02.2002 roku, 15.06.2002 roku, przy uwzględnieniu art. 91 § 1 k.k., na karę roku i 9 miesięcy pozbawienia wolności;

3. z art. 263 § 2 k.k., popełniony w dniu 28.03.2002 roku, na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

4. z art. 234 k.k., popełniony w dniu 18.09.2001 roku, na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

5. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w dniu 19.11.2001 roku, na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

6. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w lipcu 2002 roku, na karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;

7. z art. 271 § 1 k.k., popełniony w dniu 21.01.2002 roku, na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

8. z art. 244 k.k., popełniony w dniu 13.05.2002 roku, na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

9. z art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełnione w dniach: 04.03.2002 roku, 21.06.2002 roku i 28.07.2002 roku, przy uwzględnieniu art. 91 § 1 k.k., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

gdzie w miejsce wyżej opisanych jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres 5 lat próby a postanowieniem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 10.03.2008r., sygn. II Ko 11/08 zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;

VIII.w Inowrocławiu z dnia 03.04.2006 roku, sygn. II K 1/06 za czyn z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełniony w okresie od kwietnia do października 2000 roku, na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 5 lat tytułem próby oraz karę grzywny wymiarze 40 stawek dziennych po 20 zł każda; przy czym Sąd Rejonowy w Mogilnie postanowieniem z dnia 07.02.2008r., sygn. II Ko 12/08 zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności;

IX.w Gnieźnie z dnia 25.04.2006 roku, sygn. II K 569/03 za czyny z art. 286 § 1 k.k. w zw. art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniach 25.04.2002 roku i 29.04.2002 roku, przy uwzględnieniu art. 91 § 1 k.k., na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 5 lat tytułem próby oraz karę grzywny w wymiarze 75 stawek dziennych po 20 zł każda a Sąd Rejonowy w Mogilnie postanowieniem z dnia 07.02.2008 r., sygn. II Ko 8/08, zarządził wykonanie kary pozbawienia wolności;

X.w Mogilnie z dnia 04.10.2006 roku, sygn. II K 36/04 za m.in. czyny:

1.z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniach: 05.06.2002 roku, 12.04.2002 roku, w czerwcu 2002 roku, w lipcu 2002 roku, w czerwcu 2002 roku, przy uwzględnieniu art. 91 § 1 k.k., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2.z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniach: 18.01.2002 roku i 28.03.2002 roku, przy uwzględnieniu art. 91 § 1 k.k., na karę roku pozbawienia wolności;

3.z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 21.05.2002 roku, na karę roku pozbawienia wolności;

4.z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełniony w dniach 27.07. do 29.07.2001 roku, na karę roku pozbawienia wolności.

XI. w Mogilnie z dnia 14.11.2007 roku, sygn. II K 198/07 za czyn z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w dniu 20.05.2007 roku, na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 5 lat tytułem próby oraz orzeczono karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda;

XII. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 29.01.2010 roku, sygn. II K 212/09, którym to wyrokiem połączono skazanemu:

1. karę ograniczenia wolności orzeczoną w wyroku Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 29.01.2001 roku, sygn. akt II K 265/00 z karą pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 12.11.2001 roku, sygn. II K 280/00 i z karą pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Inowrocławiu z dnia 03.04.2006 roku, sygn. II K 1/06 i wymierzono mu karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. kary pozbawienia wolności orzeczone: wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 17.04.2002 roku w sprawie V K 30/02, wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 30.05.2003 roku, sygn. II K 35/02, wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 31.01.2005 roku, sygn. II K 530/04 w pkt 4 i 5 tego wyroku, wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2005 roku, sygn. II K 222/04 w pkt 3, 4, 5 i 7 tego wyroku oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2006 roku, sygn. II K 36/04 w pkt 3 i 6 tego wyroku, gdzie wymierzono mu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności;

3. środki karne orzeczone wobec skazanego wyrokami Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 17.04.2002 roku, sygn. V K 30/02 i Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 30.05.2001 roku, sygn. II K 35/02 w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego, gdzie orzeczono łącznie środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 6 lat;

4. kary pozbawienia wolności orzeczone: wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 31.01.2005 roku, sygn. II K 530/04 w pkt 1, 2, 3 i 6 tego wyroku, wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 14.09.2005 roku, sygn. II K 183/05, wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2005 roku, sygn. II K 222/04 w pkt 1, 2, 6, 8 i 9 tego wyroku, wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 25.04.2006b roku, sygn. II K 569/03 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2006 roku, sygn. II K 36/04 w pkt 1, 2, 4 i 5, gdzie wymierzono mu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności;

5. kary grzywny orzeczone: wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 31.01.2005 roku, sygn. II K 530/04 w pkt 1, 2, 3, 6, wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 14.09.2005 roku, sygn. II K 183/05 w pkt 4 i wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 25.04.2006 roku, sygn. II K 569/03 i wymierzono mu łączną karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł;

XIII. w Szubinie z dnia 09.07.2013 roku, sygn. II K 98/12 za czyn z art. 178 § 4 k.k., popełniony w dniu 27.12.2011 roku, na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności i orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 8 lat;

XIV. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11.06.2013 roku w sprawie XI K 244/12, którym połączono skazanemu kary pozbawienia wolności orzeczone:

1. wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 31.01.2005 roku, sygn. II K 530/04, w zakresie jego pkt 1, 2, 3 i 6,

2. wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 14.09.2005 roku, sygn. II K 183/05,

3. wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2005 roku, sygn. II K 222/04, w zakresie jego pkt 1, 2, 6, 8 i 9,

4. wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 25.04.2006 roku, sygn. II K 569/03,

5. wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2006 roku, sygn. II K 36/04, w zakresie jego pkt 1 i 4,

i wymierzono karę łączną 3 (trzech) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności; przy czym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie IV Ka 752/13 obniżono karę łączną pozbawienia wolności do 2 lat i 6 miesięcy;

XV.w Bydgoszczy z dnia 11 czerwca 2013 roku w sprawie sygn. akt XI K 95/13 za czyny:

1.z art. 270 § 1 k.k., popełniony w dniu 21.05.2002 roku, na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2.za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., przypisany T. G. w pkt 2 wyroku Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2006 roku w sprawie II K 36/04, popełnionych w dniach 15.03.2002 roku; 11.03.2002 roku, 15.11.2001 roku, 9.05.2002 roku, 9.05.2002 roku, 26.03.2002 roku, 27.03.2002 roku, 23.04.2002 roku, 01.06.2002 roku, 27.04.1999 roku i 05.04.2002 roku, na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym wymierzono karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat a uchylonym w zakresie rozstrzygnięcia o karze wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 16 października 2013 roku w sprawie IV Ka 741/13;

XVI.w Bydgoszczy z dnia 14 stycznia 2014 roku w sprawie XI K 246/13, w którym połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 czerwca 2013 roku w sprawie XI K 95/13 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2006 roku w sprawie II K 36/04, którym orzeczono łączną karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres próby 5 (pięciu) lat, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 06 kwietnia 2014 roku w sprawie IV Ka 200/14, w ten sposób, że uchylono orzeczenie o karze łącznej i częściowo postępowanie umorzono oraz w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 czerwca 2013 roku w sprawie XI K 95/13, wymierzono skazanemu karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności a w pozostałym zakresie wyrok utrzymano w mocy.

W powyższy sposób określając przedmiot orzekania:

1.postępowanie w części dotyczącej jednostkowych kar orzeczonych wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 29.01.2001 roku, sygn. akt II K 265/00,
- Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 12.11.2001 roku, sygn. II K 280/00,
- Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 03.04.2006 roku, sygn. II K 1/06,
- Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 17.04.2002 roku w sprawie V K 30/02,
- Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 30.05.2003 roku, sygn. II K 35/02,
- Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 31.01.2005 roku, sygn. II K 530/04 w pkt 4 i 5 tego wyroku,
- Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2005 roku, sygn. II K 222/04 w pkt 3, 4, 5 i 7 tego wyroku,
- Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2006 roku, sygn. II K 36/04 w pkt 3 i 6,

na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzono.

2.w zakresie kar jednostkowych orzeczonych wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 31.01.2005 roku, sygn. II K 530/04, w zakresie jego pkt 1, 2, 3 i 6,
- Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 14.09.2005 roku, sygn. II K 183/05,
- Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2005 roku, sygn. II K 222/04, w zakresie jego pkt 1, 2, 6, 8 i 9,

- Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 25.04.2006 roku, sygn. II K 569/03,
- Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 04.10.2006 roku, sygn. II K 36/04, w zakresie jego pkt 1 i 4,
- wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 11 czerwca 2013 roku w sprawie sygn. akt XI K 95/13, postępowanie na podstawie art. 572 k.p.k. umorzono.

a ponadto rozstrzygnięto o kosztach postępowania.

Od powyższego wyroku apelację złożyli:

1. skazany T. G., skarżąc wyrok w całości i zarzucając:

- obrazę art. 4 § 1 k.k. i art. 89 § 1 k.k., w brzmieniu sprzed nowelizacji dodającej art. 89 a § 1 k.k.,
- nieuwzględnienie, iż postępowanie po wyroku kasatoryjnym Sądu Najwyższego w sprawie III KK 18/11 toczyło się wyłącznie na jego korzyść,
- niezastosowanie art. 8 § 2 k.p.k. do wszystkich kar z wyroku II K 36/04 sprzed orzeczenia Sądu Najwyższego i niezasadne odstępianie od ponownego połączenia wszystkich kar i orzeczenia kary łącznej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,
- naruszenie zasady powszechnej sprawiedliwości mimo dobrowolnego odstąpienia skazanego od wywiedzenia kasacji od wyroków w sprawach IV Ka 752/13, IV Ka 725/12 i IV Ka 200/14,
- niezastosowanie zasady polepszenia sytuacji prawnej w wyroku łącznym,
- niezmnieszenie kar wykonanych na podstawie wyroków łącznych II K 212/09 i XI K 244/12
- obrazę art. 92 k.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 1, 3 i 4 k.p.k. w zw. z art. 569 § 1 k.p.k. i art. 85 k.k. i art. 572 k.p.k. wobec umorzenia postępowania w sytuacji występowania obligatoryjnych przesłanek do wydania wyroku łącznego, i wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kar w sposób i wysokościach wskazanych wnioskiem inicjującym przedmiotowe postępowanie i dalszymi pismami składanymi w toku sprawy.

2. obrońca skazanego, skarżąc wyrok w całości, zarzucając naruszenie art. 572 k.p.k. i art. 569 k.p.k., art. 85 k.k., art. 4 § 1 k.k. i art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez umorzenie postępowania w sytuacji, gdy istnieją przesłanki do wydania wyroku łącznego, podnosząc iż Sąd Najwyższy w sprawie III KK 18/11 wzruszył karę łączną wyroku Sądu Rejonowego w Mogilnie II K 36/04 a zastosowanie art. 4 § 1 k.k. skutkuje wadliwością argumentacji o braku podstaw do połączenia kar pozbawienia wolności (warunkowo zawieszonych) i bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,

i wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacje były bezzasadne ale ich wywiedzenie i zainicjowanie w ten sposób postępowanie odwoławcze doprowadziło do zmiany zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności ocenie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy podlegały argumenty apelujących a odwołujące się do ogólnych norm dotyczących postępowania związanego z wydaniem wyroku łącznego i orzeczeniem w związku z tym kary łącznej.

Odnośnie kwestii zastosowania art. 4 § 1 k.k. należy wskazać, że kara łączna (również w ramach wyroku łącznego) stanowi instytucję prawa karnego materialnego, stąd jej orzekanie winno być rozpatrywane przez pryzmat reguły

intertemporalnej zawartej w tym przepisie. Ta zaś nakazuje w wypadku, gdy w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosować ustawę nową, chyba że ustawa obowiązująca poprzednio była względniejsza dla sprawcy. Zasada intertemporalności, przy wydawaniu wyroków łącznych, po dokonaniu zmian przepisów rządzących tym postępowaniem, winna skutkować w pierwszej kolejności rozważeniem przez orzekający sąd, która z konkurencyjnych ustaw w danym układzie procesowym jest względniejsza dla sprawcy ubiegającego się o wydanie wyroku łącznego (vide: orzeczenia Sądu Najwyższego w sprawach V KK 211/14 z dnia 17.07.2014 roku, publ. Prokuratura i Pr. - wkładka 2014/10/1 czy II KK 139/14 z dnia 25 czerwca 2014 roku, publ. LEX nr 1480321). Sąd Rejonowy w Bydgoszczy prawidłowo zinterpretował powyższą zasadę i słusznie uznał, iż w przedmiotowej sprawie z uwagi na daty czynów i daty jednostkowych wyroków nie jest możliwe połączenie kar pozbawienia wolności orzeczonych z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania w sytuacji, gdy konieczne byłoby (zarówno z uwagi na wymiar kary łącznej, jak i brak pozytywnej prognozy kryminologicznej a koniecznej do zastosowania tej instytucji oddziaływania probacyjnego) wymierzenie skazanemu kary łącznej bezwzględnej. W związku z tym zasadnie uznał, iż aktualna regulacja prawna (jako mniej korzystna dla skazanego) nie może znaleźć zastosowania w przedmiotowej sprawie.

Powołana przez skazanego regulacja art. 89 § 1a k.k. o treści „w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania” a wprowadzona art. 1 pkt 19 lit. b) ustawy z dnia 5 listopada 2009 roku (publ. Dz.U. z 2009 roku, nr 206, poz. 1589), zmieniającej ustawę kodeks karny z dniem 8 czerwca 2010 roku jest niewątpliwie regulacją mniej korzystną dla skazanego. W tej samej dacie zmieniono treść art. 89 § 1 k.k. Jednakże przepis ten we wcześniejszym brzmieniu „w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności, ograniczenia wolności albo grzywny z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 69” i tak nie dawał podstaw do wydania orzeczenia wnioskowanego przez skazanego (z uwagi na wymiar kary łącznej, jak i brak materialnoprawnej podstawy warunkowego zawieszenia jej wykonania). Taki sam wniosek wynika z aktualnego brzmienia art. 89 § 1 k.k. „w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności, ograniczenia wolności albo grzywny z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania sąd może w wyroku łącznym warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 69”.

Konkludując, wcześniejszy stan prawny słusznie został uznany za względniejszy w realiach przedmiotowej sprawy lecz jego zastosowanie i tak nie mogło doprowadzić do postulowanego przez T. G. efektu, tj. orzeczenia kary łącznej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania w zakresie trzeciego z analizowanych zbiegów. Należy przy tym wskazać, iż choć obrońca skazanego także zarzucił naruszenie regulacji art. 4 § 1 k.k. to de facto powtórzył argumentację sądu I instancji, skutkującą przecież zastosowaniem w przedmiotowej sprawie względniejszej regulacji dot. wyroku łącznego.

Odnosnie zasady postępowania dotyczącego wydania wyroku łącznego a mającego skutkować polepszeniem sytuacji skazanego (do czego odwołuje się w szczególności apelacja skazanego T. G.), należy podnieść, że determinantem i przesłanką wydania wyroku łącznego nie jest poprawa sytuacji prawnej skazanego bo ta instytucja prawa karnego służy jedynie wymierzeniu kary łącznej za przestępstwa pozostające w danym zbiegu realnym (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2013 roku w sprawie II KK 191/12, publ. LEX nr 1292219). W związku z tym przesłanki orzekania kary łącznej nie dają swobody w doborze wyroków podlegających łączeniu (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2012 roku w sprawie V KK 158/11, publ. LEX nr 1157585), tym bardziej gdyby jedyną przesłanką do doboru poszczególnych wyroków i wynikających z nich kar miałyby być działania „na korzyść” skazanego. Sąd orzekający w przedmiocie wydania wyroku łącznego nie ma bowiem swobody w konfigurowaniu takiego układu wyroków skazujących, aby efekt tego był np. jak najkorzystniejszy dla skazanego (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2013 roku w sprawie V KK 234/12, publ. LEX nr 1302182). Powszechnie przyjmuje się, że orzekanie wyroku łącznego wiąże się z interesem procesowym skazanego, ale „interes” przejawiać ma się w tym, aby kara łączna nie stwarzała większej dolegliwości od tej, jaka wyniknęłaby z kolejnego wykonania kar podlegających

połączeniu (vide: T. Grzegorzczak w: Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz, wyd. Zakamycze, Kraków 2003 rok, s. 1416).

Odnosnie możliwości ponownego połączenia, ale w innej konfiguracji, kar objętych już prawomocnym wyrokiem łącznym, należy wskazać, iż przeszkodą w takim orzekaniu jest treść art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., który znalazł zastosowanie w przedmiotowej sprawie. Poglądy przytoczone przez sąd I instancji w motywacyjnej części orzeczenia a dotyczącej tej kwestii sąd odwoławczy w pełni aprobuje. Bezwzględny zakaz ponownego prowadzenia postępowania w tym samym przedmiocie a wynikający z tej regulacji (powaga rzeczy osądzonej) ma bowiem zastosowanie również w postępowaniu w sprawie wydania wyroku łącznego (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie II KK 358/13, publ. LEX nr 1482376; orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2005 roku w sprawie V KK 151/05, publ. LEX nr 157208, Prok. i Pr.-wkl. 2006/2/8). Rozważenie wystąpienia, określonych w art. 17 § 1 k.p.k., przesłanek warunkujących dopuszczalność postępowania karnego jest obowiązkiem organu procesowego na każdym etapie tego postępowania. Jednocześnie należy wskazać, że utrata mocy wyroku łącznego ipso iure (art. 575 § 1 k.p.k.) następuje w odniesieniu do tych tylko jego rozstrzygnięć o połączeniu kar tego samego rodzaju czy o umorzeniu postępowania na podstawie art. 572 k.p.k., które zostały objęte nowym wyrokiem łącznym, wydanym w związku z powstałą po wydaniu tego wyroku potrzebą, wynikającą z przesłanek prawnomaterialnych określonych w art. 85 k.k. (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2011 roku w sprawie I KZP 4/11, publ. OSNKW 2011/6/49). Oczywistym przy tym jest, iż ponowne rozstrzygnięcie w ramach tych samych kar, tj. objętych wyrokiem łącznym jest niedopuszczalne również odnośnie zmiany wymiaru już prawomocnie orzeczonej kary łącznej, niezależnie od tego czy zostały one wykonane i czy skazany aktualnie zgłasza zastrzeżenia odnośnie merytorycznej prawidłowości tego orzeczenia.

Należy przy tym wskazać, iż kwestia ta była już przedmiotem rozważań i rozstrzygnięcia wydanego w sprawie ostatecznie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 16 kwietnia 2014 roku o sygnaturze akt IV Ka 200/14. Orzeczeniem tym, zmieniającym wyrok Sąd Rejonowy w Bydgoszczy z dnia 14 stycznia 2014 roku w sprawie XI K 246/13, przesądzono brak podstaw prawnych do połączenia kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie w sprawie II K 36/04 (pkt 1, 3, 4 i 6), ponieważ były one przedmiotem rozstrzygnięć zawartych w prawomocnych wyrokach łącznych II K 212/09 i XI K 244/12. Nie ma bowiem wątpliwości, iż efektem rozstrzygnięcia podjętego przez Sąd Najwyższy w sprawie III KK 18/11 było uchylene rozstrzygnięcia o karze łącznej w sprawie II K 36/04 i kara ta w swoim pierwotnym kształcie nie ma już jakiegokolwiek znaczenia przy podejmowaniu decyzji o karze łącznej w kolejnych wyrokach łącznych. Orzeczenie w sprawie III KK 18/11 miało znaczenie jedynie przy orzekaniu kary w sprawach XI K 95/13 a następnie XI K 246/13.

Sąd odwoławczy wskazuje na powyższe niezależnie od tego, iż w postępowaniu w przedmiocie wyroku łącznego fakt wymierzenia kary łącznej (nawet i takiej, która nadal – w momencie rozstrzygnięcia - funkcjonuje w obrocie prawnym) w wyroku podlegającym połączeniu i jej wymiar nie znaczenia dla określenia granic nowej kary łącznej. Sąd odwoławczy aprobuje w tym zakresie jednoznaczne, aktualne poglądy judykatury (vide: orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie III KK 52/12, publ. LEX nr 1220872 i z dnia 14 listopada 2012 roku w sprawie V KK 180/12, publ. LEX nr 1243111; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 kwietnia 2010 roku w sprawie II AKa 83/10).

Zarzuty zawarte w apelacji skazanego, iż przy orzekaniu nie uwzględniono jego dobrowolnego odstąpienia od skarżenia innych orzeczeń sądowych oraz nie uwzględniono długotrwałości postępowania w sprawie XI K 246/13 były oczywiście bezzasadne, gdyż dotyczyły okoliczności nie mających jakiegokolwiek wpływu na orzeczenie i nie poddają się merytorycznej ocenie.

Uwzględniając powyższe i uznając formułowane w zarzuty apelujących za niezasadne sąd odwoławczy uznał, że Sąd Rejonowy w Bydgoszczy prawidłowo przyjął, iż w przedmiotowej sprawie brak jest przesłanek do wydania nowego wyroku łącznego w stosunku do skazanego T. G.. Wynikało to zarówno z wcześniejszych już prawomocnych rozstrzygnięć (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.), jak i braku warunków do wydania wyroku w pozostałym zakresie (art. 572 k.p.k.). W uzasadnieniu wyroku w sposób prawidłowo wskazano jakie - teoretycznie - kary mogłyby podlegać połączeniu w

ramach istniejących zbiegów i dlatego brak jest możliwości wydania wyroku łącznego. Argumentację tę jako zasadną sąd odwoławczy podziela i do niej się odwołuje.

Odnosnie zakresu postępowania w przedmiocie wyroku łącznego w sytuacji, gdy postępowanie zainicjował sam skazany, należy wskazać, że sposób w jaki we wniosku określił on zakres wyroków jednostkowych, które powinny być objęte tym postępowaniem, nie może mieć przesądzającego znaczenia dla określenia zakresu przedmiotowego tego postępowania. Obowiązkiem sądu wynikającym, zarówno z procesowej normy z art. 570 k.p.k., jak i normy materialno-prawnej z art. 85 k.k., jest bowiem i tak przeprowadzenie postępowania w zakresie wszystkich skazań danej osoby będącej przedmiotem tego postępowania, celem ustalenia czy popełnione przez nią przestępstwa pozostają w realnym zbiegu i przez to kary za nie orzeczone podlegają łączeniu (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2011 roku w sprawie II KK 312/10, publ. Biul. PK 2011/5/44-45). Sąd Rejonowy w Bydgoszczy ten obowiązek zrealizował w sposób prawidłowy, tj. nie ograniczając się do orzeczeń wskazanych przez T. G. lecz analizując wszystkie zapadłe wobec niego wyroki skazujące po dacie ostatniego z wyroków łącznych, który był granicą początkową do konstruowania ewentualnych kolejnych zbiegów.

Skazany T. G., wnioskiem z daty 17 kwietnia 2014 roku, wniósł o wydanie wyroku łącznego. Było to konsekwencją rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w sprawie IV Ka 200/14 apelacji od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawie XI K 246/13. Wniósł o „naprawienie jego sytuacji prawnej a pogorszonej w związku z błędem podczas orzekania w sprawie II K 36/04 oraz długotrwałością postępowania w sprawie XI K 246/13”. Miało to nastąpić poprzez połączenie kar z obu w/wym. wyroków z karą ze sprawy II K 98/12 i ponowne warunkowe zawieszenie jej wykonania oraz połączenie kar z wcześniejszych wyroków łącznych II K 212/09 i XI K 244/12 z pominięciem kar ze sprawy II K 36/04.

Jak wynika z części wstępnej wyroku oraz jego części motywacyjnej Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, zgodnie z ciążącym nań obowiązkiem, analizował wszystkie wyroki skazujące a zapadłe wobec T. G. po wyroku łącznym Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie III K 183/00, który dotyczył skazań wcześniejszych i wcześniejszych zbiegów. Wskazując na możliwe realne zbiegi przestępstw, słusznie uznał, iż w tym zakresie brak podstaw do wydania wyroku łącznego. W rozstrzygnięciu swym nie zawarł jednak decyzji, która w oparciu o art. 572 k.p.k., dotyczyć winna również orzeczeń zapadłych w sprawach XI K 246/13, II K 198/07 i II K 98/12 a wskazanych w części wstępnej wyroku. Takie orzeczenie przez sąd odwoławczy było możliwe bez konieczności uchylania orzeczenia pierwszoinstancyjnego wobec treści art. 437 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 570 k.p.k. W powyższym zakresie umorzenie postępowania było bowiem jedynym możliwym rozstrzygnięciem z uwagi na brak podstaw do wydania wyroku łącznego (art. 572 k.p.k.), gdyż:

-wyrok Sądu Rejonowego w Szubinie w sprawie II K 98/12 zapadł w dniu 9 lipca 2013 roku a dotyczył czynu popełnionego w dniu 27 grudnia 2011 roku – przestępstwa z art. 178 § 4 k.k. – za który wymierzono karę ośmiu miesięcy pozbawienia wolności. Przestępstwo to zostało popełnione już po dacie bezpośrednio wcześniejszego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Mogilnie w sprawie II K 212/09 (z dnia 29.01.2010 roku a co za tym idzie datach wyroków nim połączonych) oraz po datach wyroków połączonych kolejnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawie XI K 244/12 (z dat 31.01.2005 roku, 14.09.2005 roku, 4.10.2005 roku, 25.04.2006 roku, 4.10.2006 roku). Kara orzeczona w sprawie II K 98/12 nie podlegała także łączeniu z karami orzeczonymi w sprawie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy XI K 95/13, połączonymi przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem w sprawie IV Ka 200/14, zmieniającym wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawie XI K 246/13 a wydany po uchyleniu rozstrzygnięcia o karze ze sprawy XI K 95/13. Niezależnie od braku podstawy prawnej do pogorszenia sytuacji skazanego wskutek połączenia kary bezwzględnej pozbawienia wolności i kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i orzeczenia kary bez zastosowania instytucji oddziaływania probacyjnego należy pamiętać, iż pierwszy wyrok dotyczący w/wym. czynów (ze sprawy II K 36/04) zapadł w Sądzie Rejonowym w Mogilnie w dniu 4.10.2006 roku. Reguła art. 85 k.k. dotyczy bowiem popełnienia czynów zanim zapadł pierwszy wyrok, choćby nieprawomocny. W wypadku rozważania, czy zachodzą przesłanki do orzeczenia kary łącznej, sąd nie może pominąć żadnego skazania wynikającego z wyroku, choćby nieprawomocnego, co do któregośkolwiek z przestępstw popełnionych zanim zapadł pierwszy wyrok (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2010 roku w sprawie V KK 311/09, publ. OSNwSK 2010/1/278). Tak więc przestępstwo, którego dotyczy skazanie w sprawie

II K 98/12 zostało popełnione po datach wszystkich bezpośrednio wcześniejszych wyroków skazujących a w związku z tym nie występuje podstawowa, ustawowo określona w art. 85 k.k., formalna przesłanka do wydania wyroku łącznego „zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny”.

-odnośnie wyroku Sądu Rejonowego w Mogilnie, wydanego w sprawie II K 198/07, aktualna jest argumentacja sądu I instancji o braku podstaw do łączenia kar z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i kar bezwzględnych w sytuacji, gdy konieczne byłoby orzeczenie kary łącznej bez zastosowania instytucji oddziaływania probacyjnego. Nie tylko brak pozytywnej prognozy kryminologicznej, ale i wysokości poszczególnych kar podlegających – teoretycznie - połączeniu uniemożliwiłyby takie rozstrzygnięcie bo kara łączna przekraczałaby wymiar dwóch lat.

-natomiast wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy wydany w sprawie XI K 246/13 był konsekwencją rozstrzygnięcia podjętego przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy jako sąd odwoławczy w sprawie IV Ka 741/13. Wyrokiem tym uchylono bowiem wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy wydany w sprawie XI K 95/13 ale jedynie w zakresie orzeczenia o karze. Należy pamiętać, że ocena ustawowych podstaw do wydania wyroku łącznego dotyczy nie tylko dat czynów i wyroków, ale i rodzaju orzeczonych kar. Wymierzenie w tej sprawie ostatecznie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania było podstawą do umorzenia postępowania w tym zakresie w oparciu o art. 572 k.p.k. Jednak ponieważ takie rozstrzygnięcie o karze wynika z wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w sprawie XI K 246/13, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy w sprawie IV Ka 200/14 a nie jedynie wyroku wydanego w sprawie XI K 95/13 konieczne było odzwierciedlenie tego w części rozstrzygającej wyroku.

Wobec powyższego zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że sygnaturę wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 31.01.2005 roku, wskazanego w punkcie 5 części wstępnej wyroku, określono na II K 530/04 (w tym zakresie doszło bowiem do oczywistej omyłki pisarskiej) oraz uzupełniono rozstrzygnięcie, zawarte w punkcie 2 wyroku, o kary orzeczone: wyrokiem Sądu Rejonowego w Mogilnie z dnia 14.11.2007 roku w sprawie II K 198/07, wyrokiem Sądu Rejonowego w Szubinie z dnia 9.07.2013 roku w sprawie II K 98/12 i wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 14.01.2014 roku w sprawie XI K 246/13. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy, skazanego zwolniono od obowiązku poniesienia kosztów postępowania odwoławczego oraz orzeczono o zwrocie kosztów udzielonej skazanemu z urzędu a nieopłaconej pomocy prawnej.